

Нищо не е забравено и никой няма да бъде забравен...

На 11 ноември 2018 г. светът ще отбележи 100 години от края на Първата световна война. Това бележи и края на несправедливото задържане на мирно население от Добруджа в концлагери, създадени от румънското правителство в територията на Молдова. Завърналите се по домовете си едва една трета от подложените на геноцид десетки хиляди добруджанци от български, турски и друг произход, разказват за невероятно трудните условия за преживяване в лагерите. Много хора научиха за първи път за тези репресии от книгата на Радостин Мирков „Кървавата бразда на Добруджа“, където е поставен и т.н. Мартиролог (списък на мъченици) – списъкът на част от репресираните, взети от архива. Тези списъци, направени по села от Южна и Северна Добруджа, станаха упътване за наследниците на репресираните, които от своя страна, станаха инициатори за поставяне на Паметни плочи и Мемориали с имена на „откараните“. Книгата на Р. Мирков е първата

книга след политически-те промени в България, излязла през 2000-та година, която разкрива една историческа истина, чрез спомените на завърнали се „откарани“. Този исторически факт е признат от държавата в лицето на президента Георги Първанов, който на 23 август 2006 г. откри Паметна плоча в гр.Каварна, заедно с тогавашния кмет Цонко Цонев. Изказването на президента завърши с думите: В Европа трябва да влезем със своята ясна идентичност. И това предполага на първо място да знаем, да помним историята си – така, както ни учеше Паисий... Дълбок поклон пред светлата памет на героите – мъченици на Добруджа!

Съвременна България, членка на Европейски съюз от 2007 г., изправена пред предизвикателствата на новото време, търси верните пътища за мирно съвместно съществуване, не „забравяйки“, а „осмисляйки“, съхранявайки своята идентичност, поддържайки жива паметта за своите деди, анализирайки историческите истини. В едно от изказ-

ванията си (на Шипка, август 2018), президентът на Република България, г-н Румен Радев, казва: „През годините патриотизмът беше отричан, но днес народите отново се обръщат към себе си, изправени пред заплахата от историческата амнезия и загуба на идентичност...“

Само в област Добрич са поставени над 20 Паметни плочи и Мемориали в различни селища. Първата паметна плоча бе открита в с.Гурково през 2001 г. В гр. Балчик през 2006 г. са открити няколко паметни плочи в общ ансамбъл, в който са изписани 522 имена на репресираните от 19 селища на община Балчик, със финансовото съдействие на Община Балчик. Особено се откроява Мемориалът „Неовършеният харман“ в с. Житен, община Ген.Тошево. По идея на инж. Гено Генов, един от наследниците на отвлечените в Молдова жители на с. Житен, със средства на дарители и финансовата подкрепа на Община Ген. Тошево, на 3 ноември 2009 г. тържествено е открита Мемориална

градина „Неовършеният харман“. Мемориалът е място за поклонение и свидетелство за живата памет на признателните поколения и преклонение към хилядите мъченици на Майка Добруджа – деца, старци, мъже и жени – мирно население, превърна ли се в невинни жертви на войната.

На 16 ноември 2018 г. в с. Дропла, Община Балчик, от 11.00 ч. ще се открие Паметна плоча на добруджанци, жертви на румънските репресии по време на Първата световна война. На Паметната плоча са изписани 89 имена на репресираните от с. Търновка и с.Той куюсу (сега махали на с. Дропла), с. Ресилер (Ралица) и с.Фрекацей (Тулчанско), част от наследниците на които живеят в с.Дропла.

Да почетем паметта на тези добруджанци, чрез присъствието си на тържественото откриване на Паметната плоча в с.Дропла на 16 ноември от 11.00 ч.

Мария Добрева,
член на
Инициативния комитет

ТЪРЖЕСТВЕНО ОТКРИВАНЕ НА ПАМЕТНА ПЛОЧА НА ДОБРУДЖАНЦИ, ЖЕРТВИ НА РУМЪНСКИТЕ РЕПРЕСИИ ПО ВРЕМЕ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

С.Дропла, 16 ноември 2018 г., от 11.00 ч.

- 1.Кметството на с. Дропла и читалищното ръководство, със съдействието на Фондация „Вигория“ (образование, екология, култура – www.vigoria.webs.com) организират тържественото откриване на Паметна плоча „В ПАМЕТ НА ДОБРУДЖАНЦИ, ЖЕРТВИ НА РУМЪНСКИТЕ РЕПРЕСИИ ПО ВРЕМЕ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА“.
- 2.Инициативният комитет се състои от 13 човека, с председател Денчо Попов, кмет на с.Дропла (приложен е файл с имената).
- 3.Финансовите средства са събрани от частни лица – членове на инициативния комитет, наследници на репресираните, жители на с. Дропла.
4. Паметната плоча ще бъде поставена на фасадата на Читалище „Велко Ангелов – 1940 г.“ съгласно решение, взето на 13.09.2018 г. на сесия на Общински съвет, гр. Балчик.
5. Паметната плоча е с размери 110 на 80 см и съдържа 89 имена на репресираните от с. Търновка и с. Кой куюсу (сега махали на с.Дропла), с. Ресилер (Кремена) и с. Фрекацей (Тулчанско) (наследници от последните две села живеят в с. Дропла).
6. Паметната плоча е изработена от черен гранит с гравирани букви на текста.

100 години от края на Първата световна война

На 11 ноември 2018 г. светът ще отбележи 100 години от края на Първата световна война. Това бележи и края на несправедливото задържане на мирно население от Добруджа в концлагери, създадени от румънското правителство в територията на Молдова. Завърналите се по домовете си едва една трета от подложените на геноцид десетки хиляди добруджанци от български, турски и друг произход, разказват за невероятно трудните условия за преживяване в лагерите. Много хора научиха за

първи път за тези репресии от книгата на Радостин Мирков „Кървавата бразда на Добруджа“, където е поставен и т.н. Мартиролог (списък на мъченици) – списъкът на част от репресираните, взети от архива. Тези списъци, направени по села от Южна и Северна Добруджа, станаха упътване за наследниците на репресираните, които от своя страна, станаха инициатори за поставяне на Паметни плочи и Мемориали с имена на „откараните“. Книгата на Р. Мирков е първата книга след политическите про-

мени в България, излязла през 2000-та година, която разкрива една историческа истина, чрез спомените на завърнали се „откарани“. Само в област Добрич са поставени над 20 паметни плочи и мемориали в различни селища. Първата паметна плоча бе открита в с. Гурково през 2001 г. В гр. Балчик през 2006 г. са открити няколко паметни плочи в общ ансамбъл, в който са изписани 522 имена на репресираните от 19 селища на община Балчик, със финансовото съдействие на Община Балчик.

„О, ДОБРУДЖАНСКИ КРАЙ...“

КМЕТСТВОТО НА С. ДРОПЛА, ОБЩ. БАЛЧИК

ПОКАНА

На 16 ноември, 2018 г., от 11 ч. в с. Дропла ще се извърши тържествено откриване на Паметна плоча на добруджанци, жертви на румънските репресии по време на Първата световна война. На Паметната плоча са изписани 89 имена на добруджанци от с. Търновка и с. Той куюсу (махали на с. Дропла), с. Ресилер (Ралица) и с. Фрекацей (Тулчанско).

Да изразим знак на почит към жертвите на репресиите с присъствие на откриването!

ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ

за поставянето на Паметна плоча с имената на добруджанци, жертви на румънските репресии по време на Първата световна война, от с.Търновка и с.Той куюсу, Балчишко, сега махали на с.Дропла, с. Ресилер (Ралица) и с.Фрекацей, Тулчанско, чиито наследници са преселени в с.Дропла и с.Змеєво.

1. Денчо Маринов Попов – председател
2. Николай Георгиев Маринов
3. Мария Христова Петрова (Добрева)
4. инж.Боян Николаев Николов
5. Георги Марчев Жеков
6. Анна Гавраилова Бербенкова
7. Агафия Георгиева Радева
8. Стела Илиева Ненчева
9. инж.Жана Димитрова Гайтанджиева
10. Георги Йорданов Петров
11. Блага Кирилова Атанасова
12. Осман Ниязи Махмуд
13. Йорданка Василева Калпакчиева

Музикаутор внесе предложения за промяна чл.26 от Закона за авторското право

Поводът – доброволният отказ на Държавата от по-високи приходи за култура

Музикаутор внесе предложения за промяна на чл.26, с които след дълги години на отказ да се достигне до ефективно прилагане на механизма за компенсации при частното копиране. Ако те бъдат приети от депутатите копирането на музика и книги за лични цели ще бъде напълно легално. България е единствената държава от ЕС, която въпреки че е формално е разписала световната практика за частното копиране, не го прилага изобщо. Така на практика Държавата доброволно се отказва от постъпването на свежи пари, с които да се подпомогне развитието на културата у нас. Според закона 30% от събраните пари от тези компенсации ще постъпят в Национален фонд „Култура“.

В резултат на това хиляди български и чужди автори са лишени от справедливо възнаграждение

от десетилетия. Вместо да промени това обаче, Държавата залага на конформистки подход, при който, за да се инвестира в култура, се взимат пари от данъкоплатците, които обаче са крайно недостатъчни. В световен мащаб творческите индустрии са съществен генератор на приходи като дял от БВП. И тук Европа е водеща с годишни приходи от 535,9 милиарда евро. Творческите и културните индустрии представляват 4,2% от БВП на Европейския съюз и днес са от основно значение за европейската икономика и конкурентоспособност.

На този фон механизмът на Частното копиране продължава да показва сериозен потенциал за растеж. Чрез него в световен мащаб се генерират приходи от 363млн. през 2016г. Цифра, коя-

то се е увеличила с над 100% от 2013 г. насам.

У нас картината е съвсем различна и от частно копиране не се събира и една стотинка. Това е и причината над 400 български автори да станат с имената си и да подкрепят петицията на Музикаутор за промяна в закона.

„Имам чувството, че действително на МК са като на щраус – крие си главата и отказва да пристъпва да проблемите, така и възможностите за финансиране на културата.“ – това заяви Иван Димитров – изпълнителен директор на Музикаутор.

И докато това се случва творците у нас могат да разчитат единствено на международния контраст и становища, които са категорични - България трябва да въведе механизма на частното

копиране. Позиция потвърдена и с резолюция към българските власти приета още през 2016г. на годишната среща на CISAC, която се проведе в София, както и с две становища към Министерството на културата. Тази година CISAC отново изпрати резолюция до българските власти, заради неефективното прилагане на законовата рамка.

Освен това към България отново може да бъде стартирана наказателна процедура заради непълното въвеждане на Европейската директива 2001/29/CE, която гарантира правото на авторите да получават справедливо възнаграждение при частно копиране на създаденото от тях. Това е и причината Музикаутор да обсъжда възможността да внесе сигнал до ЕК, за неефективно прилагане на Европейското законодателство.

Радват се черноочките на връчената им купа от участие в IV Международен форум „Българско наследство“ Балчик, България на 25 август 2018 г. Село Черноочково участва четири пъти във форуми и винаги печели престижни награди, а на Третото издание откри със самостоятелна програма форума. Предстои съвместно с Балчишкото сдружение да пътува за фестивал в Украйна, Гагаузия или Молдова. Фото: Юлиана ХРИСТОВА